

PATA®
Pacific Asia Travel Association
NEPAL CHAPTER

nepal

Survey of "Industry's Preparedness for Restarting Tourism"

Supported by | Associational Patrons

पर्यटन पुनः सुचारु गर्नका लागि
पर्यटन क्षेत्रको तयारी सम्बन्धी
गरिएको सर्वेक्षणको

संक्षिप्त प्रतिवेदन

२६ असोज, २०७७

पृष्ठभूमि

कोभिड-१९ को महामारी बाट शिथिल बनेको नेपालको पर्यटन क्षेत्र सरकारको बन्दाबन्दी खुकुलो पार्ने र आन्तरिक रूपमा होटल, रेष्टुराँ तथा हवाईसेवा लगायतका यातायात पनि संचालन गर्न दिने निर्णय पश्चात सुचारु हुने क्रममा छन । महामारी फैलिरहेकै अवस्थाका बीच पर्यटकीय गतिविधिहरु र सेवा सुचारु गर्दा घुम्नजाने पर्यटक र सेवा दिने सेवा प्रदायक र नजिकको समुदाय सबैमा एक खालको त्रास रहेकै हुन्छ । यसैबीच पर्यटन पुनः सुचारु गर्नका लागि नेपालको तयारी बुझ्नका लागि पर्यटन पुनरुत्थान कार्यदल-नेपालले एक अलनाइन सर्वेक्षण गरेको थियो ।

मिति भाद्र १९, २०७७ (सेप्टेम्बर ४, २०२०) देखि आश्विन ०९, २०७७ (सेप्टेम्बर २५, २०२०) सम्म संचालन गरिएको यस सर्भेमा हस्पिट्यालिटी सेक्टर (होटल, रिसोर्ट, लज, रेस्टुराँ, इत्यादि) बाट १०५ सेवा प्रदायकहरु र ट्राभल, टुर, तथा साहसीक पर्यटन सेक्टर बाट ३९७ सेवा प्रदायकहरु गरी कुल ५०२ उत्तरदाताहरु सहभागी भएका थिए । सर्भेमा उल्लेखित प्रश्नहरुमा काठमाडौँ, पोखरा, चितवन, लुम्बिनी, मुस्तांग लगायत पूर्व र पश्चिमका व्यवसायीहरुले समेत आफ्नो प्रतिक्रिया दिएका थिए ।

सोधिएका प्रश्नहरुको प्राप्त जवाफ, त्यसको संक्षिप्त विश्लेषण र त्यसका आधारमा तत्काल गर्नुपर्ने कार्यहरुको सुभाव सहित यो छोटो प्रतिवेदन तयार गरिएको छ ।

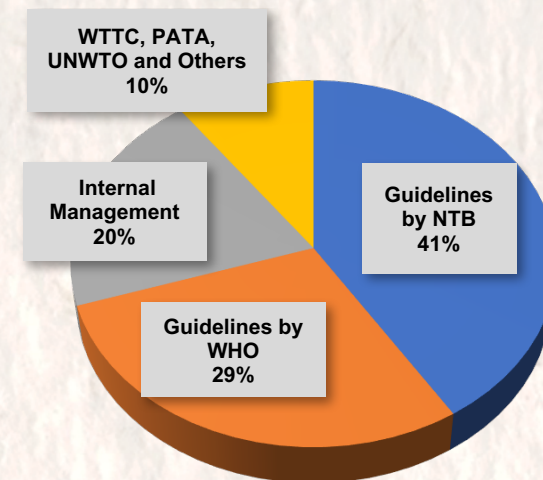
स्वास्थ्य तथा सुरक्षा मापदण्डहरू लागु सम्बन्धमा Adopted Standard Safety (HHS) Protocols

जवाफ : सर्वेमा सहभागी हस्पिटलालिटी सेक्टरका कुल उत्तरदाता मध्ये ४१% ले नेपाल पर्यटन बोर्डबाट जारी मापदण्ड, २९% ले विश्व स्वास्थ्य संगठनको निर्देशिका, २०% ले आन्तरिक व्यवस्थापनबाट आफैले बनाएको निर्देशिका, र १०% ले UNWTO, PATA, WTTC आदि बाट बनाइएको मापदण्ड प्रयोग गरेका रहेछन । त्यसैगरी ट्राभल, टुर, तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरका कुल उत्तरदाता मध्ये ३४% ले नेपाल पर्यटन बोर्डबाट जारी मापदण्ड, २७% ले विश्व स्वास्थ्य संगठनको निर्देशिका, २२% ले आन्तरिक व्यवस्थापनबाट जारी निर्देशिका, र १७% ले UNWTO, PATA, WTTC आदि बाट बनाइएको मापदण्ड प्रयोग गरेका रहेछन ।

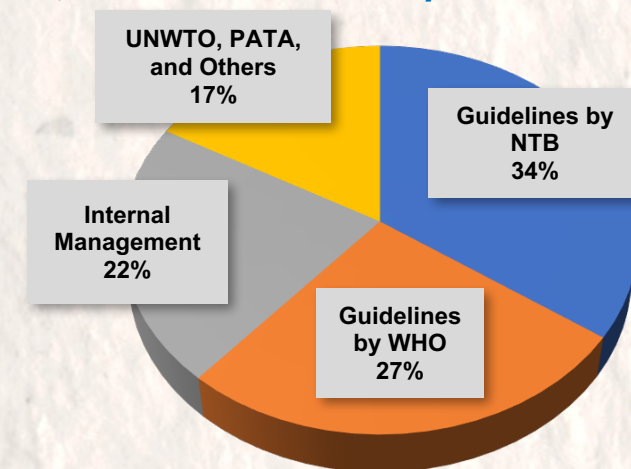
विश्लेषण : प्राप्त जवाफ अनुसार सबै भन्दा बढी व्यवसायीहरूले नेपाल पर्यटन बोर्डबाट जारी मापदण्ड अंगिकार गरेको जनाए । तथापि, ५९ % ले अन्य विभिन्न निकायबाट जारी मापदण्डहरू लागु गरेको पाइयो । मापदण्ड लागु हुँदा गुणस्तरीयता, नियमितता, एकरूपता र आधारभूत स्तरको नहुँदा सेवाग्राहीमा विश्वसनीयता नहुने र महामारी संक्रमणको जोखिम समेत बढ्न सक्ने हुन्छ । त्यसैले मापदण्ड पालनमा एकरूपता आवश्यक छ ।

सुझाव/ निष्कर्ष : विभिन्न सेवाप्रदायकले लागु गरिरहेका मापदण्डहरूको गुणस्तरीयता, पालनामा नियमितता, एकरूपता र आधारभूतस्तरको स्तरीयता रहे नरहेको बारे यथासिघ्र अनुगमन गर्ने । कमी रहेका स्थानहरूमा आवश्यक समन्वय र सहयोग गरी गुणस्तरीय मापदण्ड प्रभावकारी रूपमा लागु गर्दै पर्यटन सेवा प्रवाह गर्ने वातावरण बनाउने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

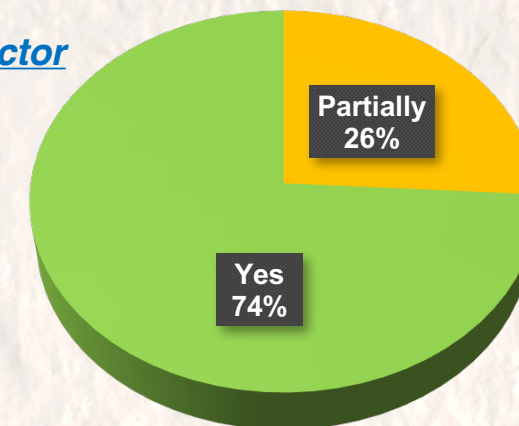
व्यवसाय सन्चालनका लागि नयाँ सुरक्षा मापदण्ड पालना सम्बन्धमा Compliance of Operation Procedures with the New Safety Protocols

जवाफ : हस्पिटलालिटी सेक्टरका कुल उत्तरदाता मध्ये ७४% ले पूर्णतः र २६% ले आंशिक रूपमा नयाँ मापदण्ड पालना गरी व्यवसाय सन्चालन गर्ने सोच बनाएको पाइयो । त्यसैगरी, ट्राभल, टुर, तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरका सम्बन्धमा ७४% ले पूर्णतः, २३ % ले आंशिक रूपमा मात्रै र ३ % ले जारी गरिएका मापदण्डहरु पालना नगरेको पाइयो ।

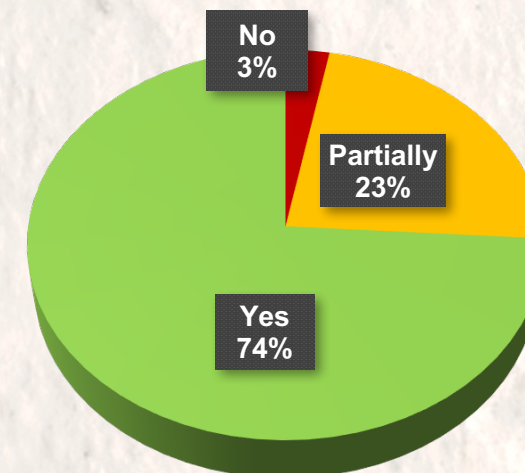
विश्लेषण : सुरक्षा मापदण्डको पालना सन्तोषजनक रूपमा भएको र यसको महत्व एवं आवश्यकता बारे सेवा प्रदायकहरु जानकार रहेको बुझियो ।

सुझाव : पर्यटन क्षेत्रका व्यवसाय सन्चालनका लागि जारी गरिएका आंशिक रूपमा पालना गर्ने र कति पनि पालना नगर्नेहरुलाई अनिवार्य रूपमा पुर्णतः पालना गर्ने बनाउनु पर्ने । पालना नगर्ने व्यवसायीहरुलाई आवश्यक कानुनी दायरा भित्र ल्याई ब्यवसाय संचालनमा रोक लगाउने र जारी मापदण्डहरु पालना गरेको सुनिश्चतता पश्चात मात्र ब्यवसाय संचालन गर्न दिने । यसका लागि सार्वजनिक तथा निजी क्षेत्रको प्रतिनधित्व हुने गरी एक प्रभावकारी अनुगमन संयन्त्र बनाउनु पर्ने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

कोभिड-१९ संग सम्बन्धित पक्षहरु हेर्नका लागि एक छुट्टै डेस्क वा विशिष्ट तालिम प्राप्त कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन सम्बन्धमा

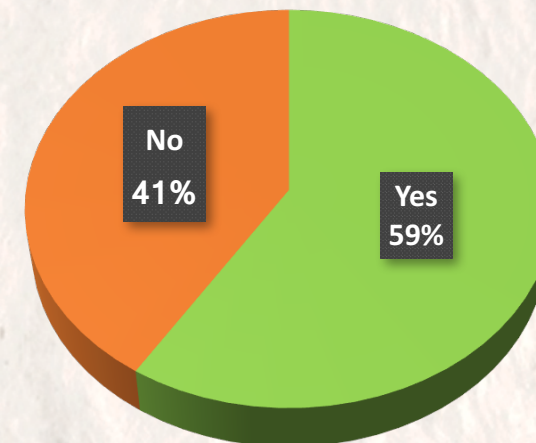
Management of Dedicated HHS Desk or Personnel to look after the Issues related to COVID-19

जवाफ : हस्पिटलालिटी सेक्टरमा ५९ % ले कोभिड-१९ महामारी सम्बन्धि मापदण्ड लागु भए नभएको सुपरिवेक्षण गर्न, अतिथिका गुनासा सुन्न, उनीहरुलाई सहयोग गर्न र कोभिड-१९ सुरक्षा सम्बन्धि आवश्यक समन्वय गर्न एक विशेष डेस्कको व्यवस्थापन गरेको जवाफ दिए भने ४१ % ले यस्तो नगरेको बताए । त्यसैगरी यस सन्दर्भमा, ट्राभल, टुर, तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरका कुल उत्तरदाता मध्ये ४९ % ले कोभिड-१९ कोभिड-१९ संग सम्बन्धित पक्षहरु हेर्नका लागि एक छुट्टै डेस्क वा विशिष्ट तालीम प्राप्त कर्मचारीहरुको व्यवस्थापन गरेको जवाफ दिए भने ५१ % ले यस्तो गरेको पाइएन ।

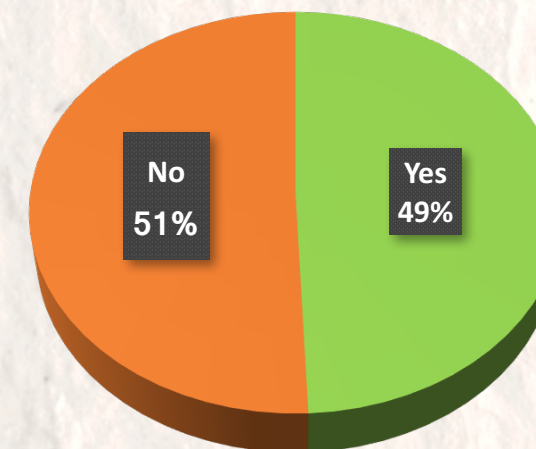
विश्लेषण : एउटा फोकल डेस्क वा कर्मचारी राख्दा मापदण्ड पालना गर्न गराउन प्रभावकारी हुने, सेवाग्राहीलाई सुरक्षित सेवा पुग्ने र ग्राहकको विश्वसनियता पनि बढ्न जाने हुन्छ । हाल ५०% सेवा प्रदायकले यस्तो छुट्टै व्यवस्था नगरेको पाइयो ।

सुभाब : मापदण्डहरुको पालन गर्न/ गराउन र यस सम्बन्धि प्रगतिको नियमित अनुगमन गराउन एक फोकल डेस्क वा कर्मचारी तोक्न लगाउने र यस्तो भए नभएको माथि प्रस्तावित गरे जस्तै अनुगमन संयन्त्रबाट नियमित रुपमा अनुगमन गर्ने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

अन्य साभेदार सेवाप्रदायकहरु संग सुरक्षा मापदण्ड सम्बन्धी सहकार्य तथा समन्वय सम्बन्धमा

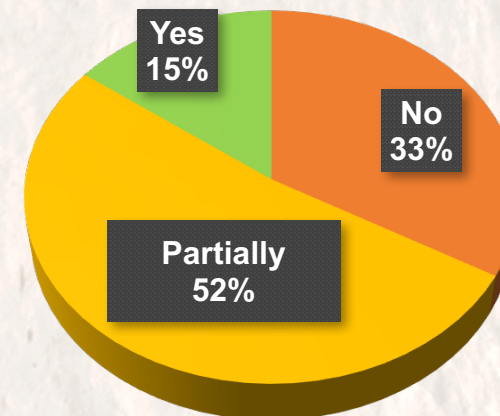
Contract on Safety Standards with other Partners / Service providers

जवाफ : हस्पिटलालिटी सेक्टरमा ५२% उत्तरदाताका अनुसार उनीहरुले आंशिक रुपमा र १५ % ले पूर्ण रुपमानै अन्य सेवाप्रदायकहरु संग सुरक्षा मापदण्ड सम्बन्धी सहकार्य तथा समन्वय गरेको पाइयो भने ३३ % ले यस्तो गरेको पाइएन । त्यसैगरी यस सन्दर्भमा, ट्राभल, टुर, तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरमा २९ % ले आंशिक रुपमा र ४३ % ले भने पूर्ण रुपमानै सहकार्य तथा समन्वय गरेको पाइयो भने २८ % ले यस्तो नगरेको देखियो ।

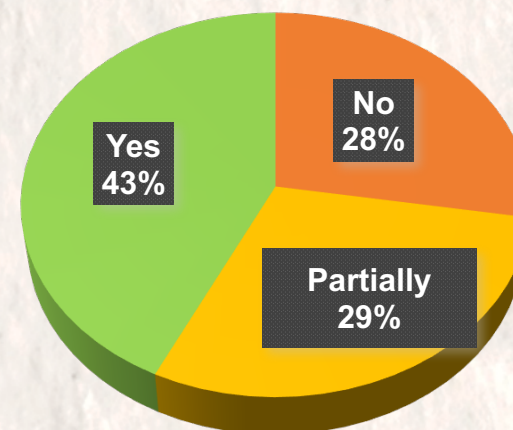
विश्लेषण : हाल कोभिड-१९ महमारीका सन्दर्भमा स्वास्थ्य सुरक्षा सबै भन्दा ठूलो चासो भएको हुँदा यसमा सम्बन्धित सेवाप्रदायकहरुबीच आपसी समझदारी, सचेतता र सजगता नभए सुरक्षित सेवाप्रवाह सुनिश्चित गर्न नसकिने हुँदा जोखिम भन् बढ्ने सम्भावना रहन्छ ।

सुझाव/ निष्कर्ष : सबै सेवाप्रदायक र सरोकारवालाहरु बीचको सहकार्य थप बढाउनु पर्ने । आवश्यक समन्वयका लागि एक नमुना संयन्त्र समेत बनाउन सकिने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

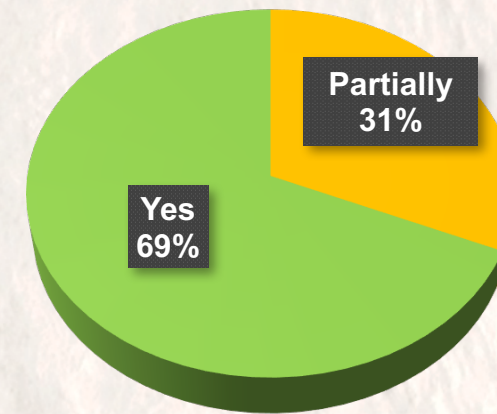
सुरक्षा मापदण्ड पालना सम्बन्धि तालिमहरु प्रदान गरे नगरेको सम्बन्धमा Trainings/Re-trainings to Service Staffs about HHS Protocols

जवाफ : हस्पिट्यालीटि सेक्टरका ६९ % सेवा प्रदायकले आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारहरु लाई तालिम प्रदान गरेको र ३१ % ले आंशिक रुपमा मात्रै तालिम दिएको पाइयो । त्यसैगरी यस सन्दर्भमा, ट्राभल, टुर, तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरका ५७ % सेवा प्रदायकले आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारहरु लाई तालिम प्रदान गरेको र २८ % ले आंशिक रुपमा मात्रै तालिम दिएको पाइयो भने १५ % ले आफ्ना कर्मचारी तथा कामदारलाई यस सम्बन्धि कुनै तालिमहरु प्रदान गरेका रहेनछन् ।

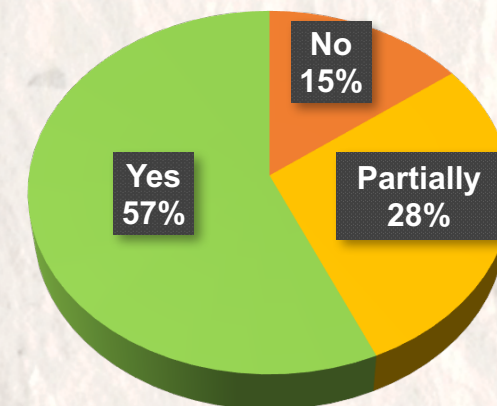
विश्लेषण : हाल पर्यटन क्षेत्रमा ३,००,००० भन्दा बढी कर्मचारी/कामदारहरु प्रत्यक्ष रुपमा संलग्न रहेको तथ्याङ्क छ । नियमित तालिम तथा प्रशिक्षणबाट मात्रै जोखिम कम गर्न सकिने हुन्छ । अभै पनि सुरक्षा मापदण्डहरु पालना सम्बन्धि तालिमहरु प्रयाप्त रुपमा नदिइएको पाइयो । ट्राभल, ट्रेक, टुर, र ट्रान्सपोर्ट जस्ता क्षेत्रका लागि यस्ता तालिमहरु अभै बढी आवश्यक देखिन्छ ।

सुभाव/निष्कर्ष : हाललाई मुख्य पर्यटकीय गतिविधि हुने र तत्काल पर्यटकहरु जानसक्ने क्षेत्रहरु पहिचान गरि यथासिघ्र उचित तालिम र जनचेतना जगाउने कार्यक्रमहरु व्यापक रुपमा गर्नुपर्ने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

तालिमहरु प्राप्त भएका स्रोतहरु

Source of Training [In-house / Outside Trainer]

जवाफ : हस्पिट्यालीटि सेक्टरमा तालिमहरु प्रदान गराउने व्यवसायीहरुमध्ये ८१ % ले आफ्नै व्यवस्थापन र आन्तरिक स्रोतबाट तालिम प्रदान गरेका छन् भने १९ % ले होटल संघ नेपाल, नेपाल पर्यटन बोर्ड, स्रोत व्यक्ति तथा अन्य स्रोतबाट प्राप्त गरेका रहेछन् । त्यसैगरी यस सन्दर्भमा, ट्राभल, टुर, ट्रेक तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरमा ९२% ले आफ्नै व्यवस्थापन बाट र ८ % ले NATTA, TAAN, Travel Life, NTB तथा अन्य स्रोतबाट प्राप्त गरेका रहेछन् ।

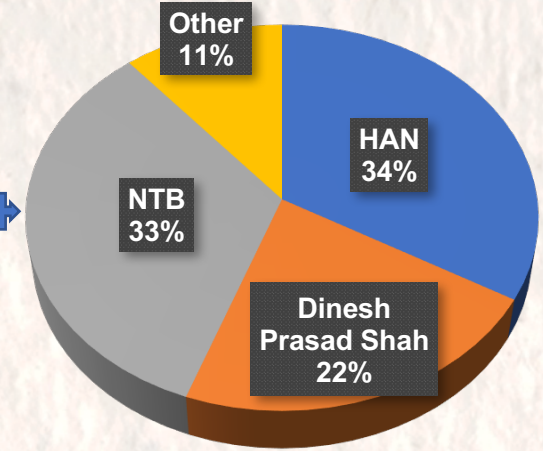
विश्लेषण : सुरक्षा चासोका सन्दर्भमा जोखिम कम गर्न र विश्वसनीयता बढाउन तालिम अत्यन्तै आवश्यक रहन्छ तर निकै कम मात्रामा तालिम प्रदान गरिएको पाइयो ।

सुभाष/ निष्कर्ष : नेपाल पर्यटन बोर्ड, पर्यटनका छात्रा संघसंस्थाहरु, स्थानीय सरकार र प्रदेश सरकारका तर्फबाट आवश्यक समन्वय गर्दै उपयुक्त तालिम तथा जनचेतना बढाउने कार्यक्रमहरु तत्काल एक अभियानकै रुपमा सन्चालन गर्नुपर्ने ।

Hospitality Sector

In-house Management	81%
Support from Outside Instructor/Organization	19 %

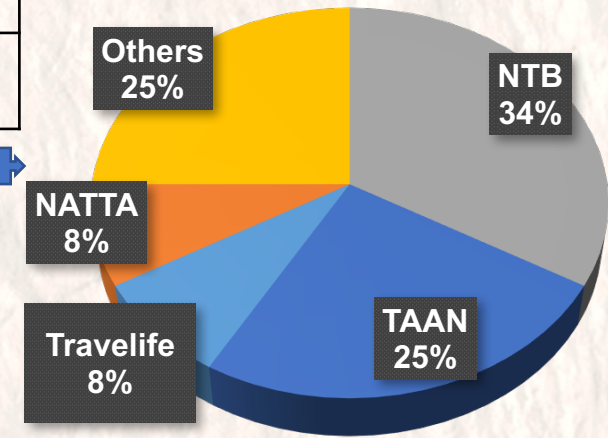
Involvement of Outside Instructors (19%)

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

In-house Management	92%
Support from Outside Instructor/Organization	8 %

Involvement of Outside Instructors (8%)

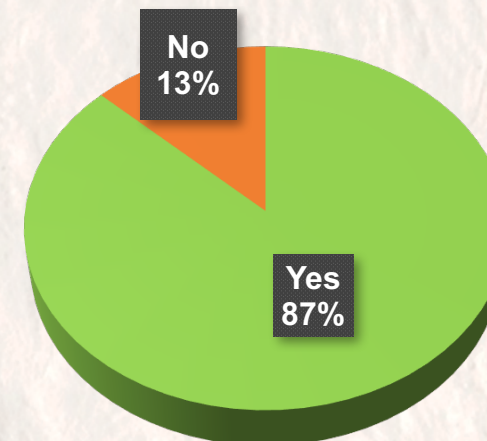
थप तलिम लिन इच्छुक सेवा प्रदायकहरुको सम्बन्धमा Companies Seeking for Training and Workshops

जवाफ : यदि कोभिड-१९ सुरक्षा मापदण्ड, संकट व्यवस्थापन एवम् संचार रणनीति लगायत अन्य आवश्यक समसामयिक तालिमहरु उपलब्ध गराइएमा हस्पिट्यालिटी सेक्टरबाट ८७ % सेवा प्रदायकहरुले र ट्राभल/टुर/ट्रेक /साहसीक पर्यटन सेक्टर बाट ८२ % सेवा प्रदायकहरुले तत्काल त्यस्ता तालिमहरु लिन इच्छुक रहेको बताए ।

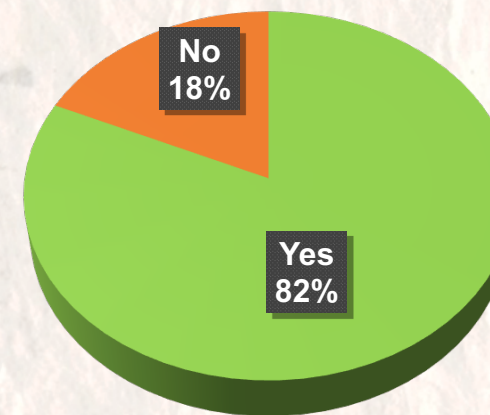
विश्लेषण : तत्कालका लागि सबै व्यवसाय सन्चालक कम्पनीहरुको सबै भन्दा प्रमुख माग नै पर्यटन पुनः सुचारु गर्नका लागि उचित तालिमहरु व्यापक ढंगले होस भन्ने चाहना राखेका छन र यो टड्कारो आवश्यकता पनि हो भन्ने बुझिएको छ ।

सुभाष/निष्कर्ष : नेपाल पर्यटन बोर्ड, पर्यटनका छात्रा संघसंस्थाहरु, स्थानीय सरकार र प्रदेश सरकारका तर्फबाट आवश्यक समन्वय गर्दै उपयुक्त तालिम तथा जनचेतना बढाउने कार्यक्रमहरु तत्काल एक अभियानकै रुपमा सन्चालन गर्नुपर्ने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

सुरक्षा सम्बन्धी साइनेजहरु तथा सकेसम्म स्पर्शरहित संयन्त्र मार्फत सेवा दिने प्रविधिहरुको प्रयोग र संकट संचार रणनीति सम्बन्धमा

जवाफ : हस्पिट्यालिटी सेक्टरले व्यवसाय पुनःसन्चालनका लागि सुरक्षा सम्बन्धी साइनेजहरु तथा सकेसम्म स्पर्श रहित संयन्त्र मार्फत सेवा दिने प्रविधिहरुको प्रयोग गरे / नगरेको सम्बन्धी प्रश्नमा ६१ % ले सोको प्रयोग गरेको र बाँकी ३९ % सेवा प्रदायक कम्पनीहरुले यस्तो प्रविधि मार्फत सेवाको स्तरोन्नती गरेको पाइएन । त्यसै गरी ट्राभल/टुर/ट्रेक/साहसीक पर्यटन सेक्टरका सेवा प्रदायकहरुले यस संकटको घडीमा आफ्नो स्रोत बजार संगको सम्बाद सहकार्य र संचारका लागि रणनीति अपनाएको वा नअपनाएको बारे जानकारी लिँदा ५१ % ले मात्र तत् सम्बन्धमा रणनीति अपनाएको र ४९ % ले यस्तो केहीपनि कार्य नगरेको पाइयो ।

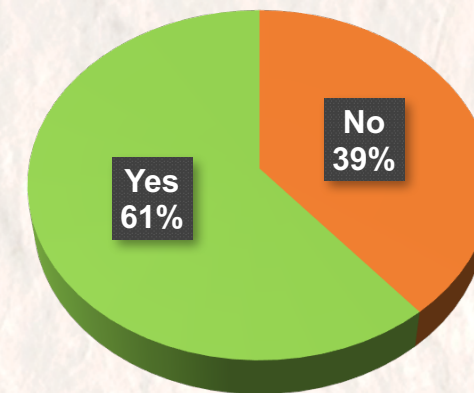
विश्लेषण : पर्यटन व्यवसाय सञ्चालनका लागि उययुक्त साइनेजहरुको स्थापना तथा स्पर्शरहित एवम् नयाँ प्रविधि सहितको सेवा प्रदान गर्नु पर्यटकहरुको सुरक्षित यात्रा सम्बन्धी मनोबल बढाउने महत्वपूर्ण पक्ष हो । करीब आधा जस्तो सेवा प्रदायकहरुले यस्तो सेवा प्रदान गर्ने तरिका वा संकट संचार रणनीति नअपनाएको पाइयो ।

सुभाष/ निष्कर्ष : प्रभावकारी र सुरक्षित सेवा प्रदान गर्न गराउनका लागि थप जनचेतनाका कार्यहरु गर्नुपर्ने, आधारभूत प्रविधि राख्न अनिवार्य गर्नुपर्ने र नियमित अनुगमन गर्नुपर्ने । साथै, यस्तो प्रविधिहरुको स्तरोन्नतीका लागि सरकारी निकायबाट केही इन्सेन्टिभ पनि दिई वा अन्य कुनै तवरले प्रोत्साहन गर्नुपर्ने ।

कोभिड-१९ जस्तो संकटको घडीमा टुर अपरेटर्स तथा पर्यटन व्यवसायीहरुले आफ्ना स्रोत बजारमा अवस्थित व्यवसायिक साभेदारहरु तथा सम्भावित पर्यटकहरु संग नियमित रुपमा समसामयिक सम्बाद गरि आफ्नो विश्वासनियता र निष्ठा कायम राख्नुपर्ने हुन्छ । यसका लागि करिब ५०% जस्तो पर्यटन व्यवसायीहरुलाई Crisis Communication Strategy सम्बन्धी तालिम तथा अभिमुखिकरण प्रदान गर्नुपर्ने आवश्यकता देखिन्छ र साथै, पर्यटन बोर्डले यस सम्बन्धी सेवाप्रदायकहरु तथा स्रोत बजारमा गन्तब्यको तयारी तथा सकारात्मक संदेश सम्प्रेषण सम्बन्धि संचार रणनीति बनाई आवश्यक कार्य गर्नुपर्ने ।

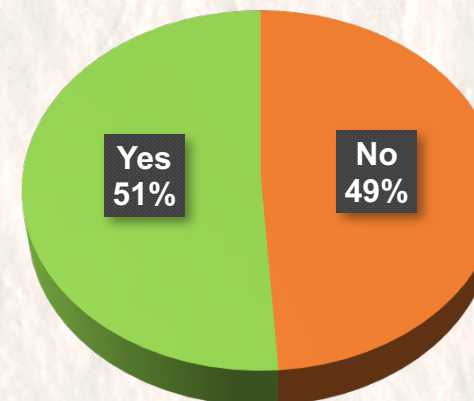
Hospitality Sector

Using Safety signage and or Hi-Tech-Low Touch' services

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

Undertaking Crisis Communication Strategy

आन्तरिक पर्यटनको तयारी स्वरूप प्रवर्धनात्मक प्याकेज वा अफरका सम्बन्धमा

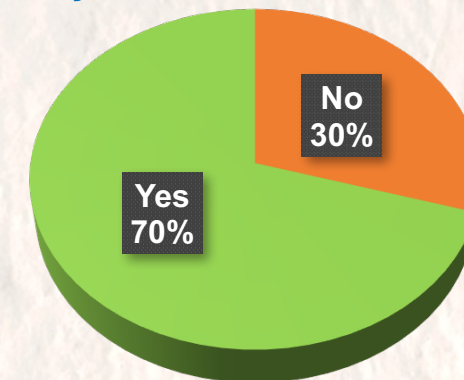
Preparation of Staycation or Incentive Packages to promote Domestic Tourism

जवाफ : यस सन्दर्भमा हस्पिट्यालिटी सेक्टरका ७० % सेवा प्रदायक कम्पनीहरूले र ट्राभल/टुर/ट्रेक/साहसीक पर्यटन सेक्टरका ४४ % सेवा प्रदायक कम्पनीहरूले उपयुक्त प्रवर्धनात्मक प्याकेज र अफर ल्याइरहेको र ल्याउने तयारी गरेको जनाएका छन् ।

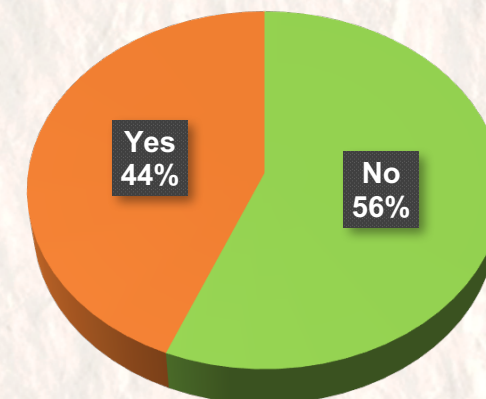
विश्लेषण : धेरै जसो होटल तथा रेष्टुरेन्ट लगायत हस्पिट्यालिटी सेक्टरका सेवा प्रदायक कम्पनीहरूले पर्यटक लाई आकर्षित गर्न विभिन्न प्याकेज तथा अफर ल्याइरहेका छन् भने साहसीक तथा अन्य पर्यटकीय गतिविधि सन्चालक कम्पनीहरू बाट यस्तो अफर तुलनात्मक रूपमा कम आएको छ । खानपीन र स्टेकेसन जस्तो गतिविधिमा पर्यटकहरू आकर्षित हुने देखिएका छन् ।

सुझाव/निष्कर्ष : पर्यटन मन्त्रालय, पर्यटन विभाग, पर्यटन बोर्ड, पर्यटन सम्बद्ध संघसंस्था र स्थानिय निकायहरूको सक्रियता र सहकार्यबाट घुम्ने वातावरण सृजना गर्ने र घुम्नलाई उत्प्रेरित गर्ने खालका अभियान चलाउनु पर्ने । देश दर्शन लाई आन्तरिक पर्यटन प्रवर्द्धनको व्यापक अभियानका रूपमा अघि बढाउनुपर्ने । सुरक्षाका मापदण्ड अपनाउँदै देशदर्शन गर्न जनचेतना जगाउनु पर्ने र उत्साहित बनाउनुपर्ने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

कानूनी मानकीकृत वेभर प्रणाली वा डिस्क्लेमर सम्बन्धमा

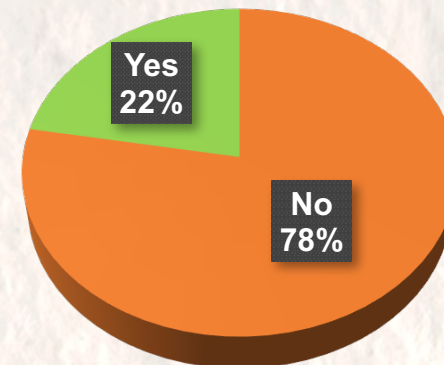
Preparation of Legal-Standardized Waiver system or Disclaimer

जवाफ : कोभिड-१९ को परिवेशमा सेवा सुचारु गर्दा यदि कुनै पर्यटकलाई संक्रमण भएमा पर्यटकहरु तथा इन्स्योरेन्स कम्पनीहरुले पर्यटन सेवाप्रदायक कम्पनीहरुलाई आवश्यक प्रोटोकल पालना गर्न गराउन असक्षम भएको तथा लापरवाही गरेको दावी गर्दै कानूनी रूपमा उत्तरदायी ठहराउन सक्दछन । यस्तो कानूनी चासो सम्बोधन गर्नका लागि हस्पिट्यालिटी सेक्टरमा २२% र ट्राभल, टुर, ट्रेक तथा साहसीक पर्यटन सेक्टरका १६% सेवाप्रदायक कम्पनीहरुले मात्र Legal-Standardized Waiver system or Disclaimer मा पर्यटकहरुलाई हस्ताक्षर गराउने नीति बनाएको पाइयो भने अधिकांश करीब ८१% सेवाप्रदायक व्यवसायीहरुले यस सम्बन्धमा कुनै किसिमको नीति नबनाएको पाइयो ।

विश्लेषण : कोभिड-१९ सम्बन्धी स्वास्थ्य तथा सुरक्षा मापदण्डहरु अपनाउदै पर्यटन पुनः संचालन गर्ने सन्दर्भमा यदि कुनै पर्यटकलाई भ्रमणका क्रममा कोभिड-महामारी वा अन्यै कुनै जोखिम भएमा सेवाप्रदायक तथा सम्बन्धित सरकारी निकायको दायित्व र सोको उपचार एवं उचित व्यवस्थापन सम्बन्धी आवश्यक नीति नहुँदा व्यवसायीहरु तथा सम्भाव्य पर्यटकहरु माझ अन्योलता रहेको पाइयो ।

सुझाव/ निष्कर्ष : कानुनी विज्ञहरुको परामर्श संगै पर्यटन विभाग, पर्यटन बोर्ड तथा पर्यटन संघसंस्थाहरु ले सबै पर्यटनव्यवसायीहरुले प्रयोग गर्न मिल्ने गरी एउटा Legal-Standardized Waiver system or Disclaimer बनाउने र पर्यटकहरुलाई भ्रमणका क्रममा कोभिड-महामारी वा अन्यै कुनै जोखिम भएमा सोको उपचार एवं उचित व्यवस्थापन सम्बन्धी तत्काल आवश्यक नीति बनाई प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिने ।

Hospitality Sector

Travel, Tour, Trek & Adventure Operators

